

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreferenc	: 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe	: Æteriske olier	
	Oprettet:	241012	Revideret: 161014

1. Identifikation af stoffet / præparatet og virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Produktkode : 652522
Handelsnavn : Rosmarinolie ØKO
PR-nummer : -

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalet anvendelse : Til kosmetik og hygiejneprodukter.
Frarådet anvendelse : Ingen.
Branche : Industri generelt.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

Urtegaarden ApS
Aldershvilevej 1.
Vivild. 8961 Allingåbro.
Danmark.
Telefon (+45) 8648 0011
Fax (+45) 8648 0808
www.urtegaarden.dk
CVR: 13 71 25 06

Kontaktperson : vibeke@urtegaarden.dk

1.4 Nødtelefon

: (+45) 8648 0011 eller 112

2. Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Hudætsning-/irritation : Kategori 2
Hudsensibilisering : Kategori 1
Kronisk toksicitet for vandmiljøet : Kategori 2
Toksicitet, aspiration : Kategori 1
Toksicitet, indtagelse : Kategori 4
Brandbar væske : Kategori 3

Klassificering iht. EU direktiverne 67/548/EØF eller 1999/45/EF
(se afsnit 16 for fuld ordlyd af R-sætninger nævnt i dette afsnit)

Symbol(er) : Xn Sundhedsskadelig; N Miljøfarlig
R-kode(r) : R10 R22 R36/38 R43 R51/53 R65

2.2 Mærkningselementer

Signalord

Fare

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup	
	Produktgruppe : Æteriske olier		
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014	Version: 2.0

Faresætninger

H226	Brandfarlig væske og damp.
H304	Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H315	Forårsager hudirritation.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332	Farlig ved indånding.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedssætninger

P260	Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P262	Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj.
P280	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P273	Undgå udledning til miljøet.
P301+P330+P331	I tilfælde af indtagelse: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P315	Søg omgående lægehjælp.

2.3 Andre farer

3. Sammensætning af / oplysning om indholdsstoffer

Kemisk betegnelse	EF-nr	CAS-nr	Vægtprocent	Klassifikation (67/548)	Klassifikation (forordning 1272/2008)	REACH registreringsnummer
Alpha-Pinene	201-291-9	80-56-8	5-15	FL;R10 Xn; R65 Xi; R43 N; R50/53	Flam. Liq. 3; H226 Skin Sens. 1; H317 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig
Camphor	244-350-4	21368-68-3	5-15	FL; R11 Xn;R20 R68/22	Flam. Liq. 2; H225 Acute Tox. 4; H332	Ingen data tilgængelig
Beta-Pinene	204-872-5	127-91-3	2-10	FL;R10 Xn; R65 Xi; R43 N; R50/53	Flam. Liq. 3; H226 Skin Sens. 1; H317 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig
Caryophyllene	201-746-1	87-44-5	1-5	Xn; R65	Asp. Tox. 1; H304	Ingen data tilgængelig
Camphene	201-234-8	79-92-5	1-5	FL; R10 Xn; R65 Xi, R36 N; R50/53	Asp. Tox.1; H304 Eye Irrit. 2; H319 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410 Flam. Liq. 3; H226	Ingen data tilgængelig
Limonen	227-813-5	5989-27-5	1-5	FL; R10 Xn; R65 Xi; R38 R43 N; R50/53	Flam. Liq. 3; Asp. Tox. 1; H304 H226 Skin Irrit.2; H315 Skin Sens. 1; H317 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig
3,7-Dimethylocta-1,6-dien-3-ol (linalool)	201-134-4	78-70-6	0-2,5	Xi; R38	Skin Irrit. 2; H315	Ingen data tilgængelig
Para cymene	202-796-7	99-87-6	0-2,5	FL; R10 Xn; R65 N; R51/53	Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411 Flam. Liq. 3; H226	Ingen data tilgængelig
Myrcene	204-622-5	123-35-3	0-2,5	FL; R10 Xn; R65 N; R52/53	Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 3; H412 Flam. Liq. 3; H226	Ingen data tilgængelig
Alpha Terpeneol	202-680-6	98-55-5	0-2,5	Xi; R38	Skin Irrit. 2; H315	Ingen data tilgængelig

(Se afsnit 16 for fuld ordlyd af R-sætninger nævnt i dette afsnit)

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014

Andre oplysninger

Ifølge EU-direktiv 2003/15/EØF skal indholdet af 26 allergene stoffer i slutprodukter deklarerer. For produkter, der ikke afenses skal der deklarerer, hvis koncentrationen overstiger 0,001 % (10 ppm). For produkter, der afenses, skal der deklarerer hvis koncentrationen overstiger 0,01 % (100 ppm).

Følgende af de 26 allergene stoffer findes i Rosmarinolie ØKO:

Limonen, CAS-nr. 5989-27-5: Op til 5%

Linalool, CAS-nr. 78-70-6: Op til 2,5%

INCI: Rosmarinus Officinalis Oil.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding : Søg frisk luft og hvile. Søg læge straks, hvis symptomer opstår.

Hudkontakt : Fjern forurenede tøj. Skyl grundigt med vand og vask med sæbe.

Øjenkontakt : Fjern eventuelle kontaktlinser, spil øjet op, og skyl grundigt med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 15 minutter. Søg lægehjælp.

Indtagelse : Skyl munden grundigt og drik meget vand. Fremkald ikke opkastning. Søg læge ved vedvarende ubehag og vis dette sikkerhedsdatablad.

Forbrænding : Skyl med vand til smerterne ophører. Fjern tøj. Søg læge/sygehus.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Virker irriterende på huden – kan medføre rødme. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

Symptomerne er rødme, hævelse, vabler og sår dannelse – udvikles oftest langsomt.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.

5. Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Slukningsmidler : Pulver, skum, vandtåge eller kulsyre.

Uegnede slukningsmidler : Vandstråle.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandfarlig væske. Ved brand udvikles kulmonoxid og kuldioxid. Undgå indånding af dampe og røggasser – søg frisk luft.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser – søg frisk luft. Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug handsker. For indsatspersonel anbefales, at der anvendes beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 samt luftforsynet åndedrætsværn.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreferenc : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Forhindr yderligere lækage eller udslip, hvis det er sikkerhedsmæssigt muligt.

Se desuden afsnit 12.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning

Større spild opsamles med sand, kisel eller andet ikke-brandbart absorberende materiale og placeres i affaldsbeholdere i henhold til de lokale myndigheders forskrifter.

Ved mindre spild vaskes med sæbe og vand, og der aftørres. Aftøringsmateriale fjernes fra lokalet.

6.4 Henvisning til andre punkter

Se afsnit 8 for værnemiddeltyper; Se afsnit 13 for bortskaffelse.

7. Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Undgå stænk i øjnene og spild på huden. Undgå indånding af dampe. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Forebyg statisk elektricitet. Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger. Se endvidere punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevar beholderen tæt lukket på et tørt og godt ventileret sted, beskyttet mod luft og lys. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Opbevares forsvarligt og utilgængeligt for børn.

7.3 Særlige anvendelser

-

8. Eksponeringskontrol / personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier : D-limonen: 75 ppm

Målemetoder :

DNEL-værdier :

PNEC-værdier :

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger : Tilstrækkelig ventilation skal sikres, specielt i tillukkede områder.

Personlige værnemidler

Beskyttelse af øjne : Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN166).

Beskyttelse af hænder : Beskyttelseshandsker af nitrilgummi (EN374).

Åndedrætsværn : Intet ved normale brugsforhold.

Hygiejniske foranstaltninger: Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Må ikke udledes til miljøet. Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreferenc : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014

9. Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende	: Klar til svag gullig væske
Form	: Flydende
Duft	: Karakteristisk
Densitet	: 0,890-0,930 g/cm ³ ved 20°C
Flammepunkt	: 43°C
Refraktionsindeks	: 1,4640-1,4700
Vandopløselighed	: Uopløselig
Optisk rotation	: -2° - +10°

9.2 Andre oplysninger

10. Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilt under normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4 Forhold, der skal undgås

Direkte sollys, luft, fugt, flammer, gnister og temperaturer over 40°C.

10.5 Materialer, der skal undgås

Oxidations- og reduktionsmidler.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

11. Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske oplysninger

Akut toksicitet – oral	: Risiko for aspiration hvis stoffet synkes. LD ₅₀ (rotte, oral): Alpha Pinene = 2100 mg/kg; Beta Pinene = 4700 mg/kg; Camphene = 5005 mg/kg; 3,7-Dimethylocta-1,6-dien-3-ol = 2790 mg/kg; Limonene = 4400 mg/kg; Para Cymene = 3669 mg/kg; Myrcene = 5005 mg/kg; Alpha terpineol = 5170 mg/kg
Akut toksicitet – dermal	: LD ₅₀ (kanin, dermal): Alpha Pinene = 5005 mg/kg; Camphene = 2500 mg/kg; Limonene = 5005 mg/kg; Myrcene = 5005 mg/kg. LD ₅₀ (rotte, dermal): 3,7-Dimethylocta-1,6-dien-3-ol = 5610 mg/kg.
Akut toksicitet – indånding	: Farlig ved indånding. : LC ₅₀ (rotte, 1h): Camphene = 17100 mg/m ³
Hudætsning/-irritation	: Virker irriterende på huden – kan medføre rødme.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation	: Forårsager alvorlig øjenirritation.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014

Respiratorisk sensibilisering eller hud sensibilisering	: Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Symptomerne er rødme, hævelse, vabler og sår dannelse – udvikles oftest langsomt.
Kimcellemutagenicitet	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Kræftfremkaldende egenskaber	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Reproduktionstoksicitet	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Enkel STOT-eksponeringer	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Gentagne STOT-eksponeringer	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Aspirationsfare	: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Andre toksikologiske virkninger	: Ingen information tilgængelig.

12. Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Alpha Pinene: LC₅₀ Fisk (*Pimephales promelas*) 96h = 0,28 mg/l; LC₅₀ Dafnier (*Daphnia magna*) 48h = 41 mg/l.

Camphene: EC₅₀ Alger (*Desmodesmus subspicatus*) 72h = 1000 mg/l; LC₅₀ flow-through Fisk (*Brachydanio rerio*) 96h = 0,72 mg/l; LC₅₀ statisk Fisk (*Brachydanio rerio*) 96h = 150 mg/l.

3,7-Dimethylocta-1,6-dien-3-ol: EC₅₀ Alger (*Desmodesmus subspicatus*) 72h = 88,3 mg/l; LC₅₀ statisk Fisk (*Leuciscus idus*) 96h = 22-46 mg/l; LC₅₀ Dafnier (*Daphnia magna*) 48h = 20 mg/l.

Limonene: LC₅₀ Fisk (*Pimephales promelas*) 96h = 0,619-0,796 mg/l; LC₅₀ flow-through Fisk (*Oncorhynchus mykiss*) 96h = 35 mg/l.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

12.4 Mobilitet i jord

Uopløseligt i vand.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

12.6 Andre negative virkninger

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Restaffald/restprodukter: Bortskaffes under overholdelse af gældende bestemmelser

Forurenede emballage: Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreferenc	: 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe	: Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014	Version: 2.0

14. Transportoplysninger

ADR/RID

14.1 UN-nummer	: 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	: Extracts, aromatic, liquid
14.3 Transportfareklasse	: 3
14.4 Emballagegruppe	: III
Tunnelrestriktionskode	:
14.5 Miljøfarer	:

ADN

14.1 UN-nummer	:
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	:
14.3 Transportfareklasse	:
14.4 Emballagegruppe	:
14.5 Miljøfarer	:
Miljøfare i tankskibe	:

IMDG

14.1 UN-nummer	: 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	: Extracts, aromatic, liquid
14.3 Transportfareklasse	: 3
14.4 Emballagegruppe	: III
14.5 Miljøfarer	:
IMDG Code segregation group	:

ICAO/IATA

14.1 UN-nummer	: 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	: Extracts, aromatic, liquid
14.3 Transportfareklasse	: 3
14.4 Emballagegruppe	: III

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC koden

15. Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16. Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende : Punkt 3.
Metode til klassificering : Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652522 Rosmarinolie ØKO	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	
	Oprettet: 241012	Revideret: 161014

R-sætninger

R10 Brandfarlig.

R11 Meget brandfarlig.

R20 Farlig ved indtagelse.

R22 Farlig ved indånding.

R36/38 irriterer øjnene og huden.

R38 Irriterer huden.

R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

R52/53 Skadelig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.

R68/22 Farlig: Mulighed for varig skade på helbred ved indtagelse.

H-sætninger

H225 Meget brandfarlig væske og damp.

H226 Brandfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved indtagelse.

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H315 Forårsager hudirritation.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H332 Farlig ved indånding.

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Uddannelse

Ingen særlig uddannelse er nødvendig, men et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

Øvrige oplysninger

Oplysningerne i dette produkt-datablad er udarbejdet på baggrund af senest tilgængelige data og anerkendte "god praksis" koder.

Oplysningerne er givet på baggrund af den viden Urtegaarden ApS besidder i dag, men gives uden garanti for produktets egenskaber, uden ansvar for at oplysningerne er tilstrækkelige eller korrekte i alle tilfælde, og kan ikke danne grundlag for kontraktmæssige retsforhold.

Oplysninger hidrører udelukkende det specifikke produkt og gælder ikke hvis produktet blandes med andre produkter eller bruges i produktion.

De givne arbejdsbetingelser ligger uden for vores kendskab og kontrol, og det er brugerens ansvar at gældende retningslinier overholdes.

Fremstillet ved vanddampdestillering af blad fra økologisk *Rosmarinus officinalis*.